

**ACORD 42/2018, de 4 de maig del Ple
del Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Sobre l'anàlisi del contingut de l'espai "Qui és el jutge Llarena" al programa *Tot es mou* de TV3, emès el 26 de març

Fets

1r. En data 27 de març de 2018 el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (en endavant, CAC) ha iniciat d'ofici l'anàlisi del contingut de l'espai "Qui és el jutge Llarena" dins del programa *Tot es mou* de TV3 del 26 de març de 2018.

Paral·lelament, s'han rebut diverses queixes (24 amb el mateix text), segons les quals "la Sra. Elena Garcia Melero informo a la audiencia de la localidad en la que se encuentra empadronado el juez Pablo Llarena" i que "poco después se realizó una entrevista con el objetivo de 'conocer al juez Llarena' en la que Genís Sinca ofreció datos relevantes sobre la esposa del juez: su nombre completo, lugar y puesto de trabajo, ciudad en la que vive..."

2n. D'acord amb l'encàrrec efectuat, l'Àrea de Continguts del CAC ha elaborat l'Informe 21/2018, de 6 d'abril, que té per l'objecte analitzar la possible difusió de dades de caràcter privat sobre el jutge Pablo Llarena i la seva família en el decurs de l'espai "Qui és el jutge Llarena", emès durant l'edició del 26 de març del programa *Tot es mou* de TV3 (de les 19.21 h a les 19.36 h).

3r. Vist l'Informe de l'Àrea Jurídica d'aquest Consell, que es reproduïx de manera íntegra:

«Consideracions jurídiques

Primera. Contextualització del programa *Tot es mou* i de l'espai "Qui és el jutge Llarena"

D'acord amb la informació que facilita al seu web la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA (en endavant, CCMA) *Tot es mou* és un espai que segueix l'actualitat i dona veu als protagonistes del moment; tracta aquelles qüestions que toquen més de prop els ciutadans amb un to amable i distret.

L'espai inclou diferents registres per tractar qüestions estrictament informatives i de divulgació i entreteniment. Inclou, per tant, opinió i informació, i analitza l'actualitat tant des d'un prisma seriós com humorístic.

En l'anàlisi i la valoració dels continguts, cal tenir present aquesta descripció que qualifica l'espai, atès que, com ha assenyalat recentment el Tribunal Suprem en la Sentència de 22 de desembre de 2016, "[...] cuando concurren en un mismo texto o emisión audiovisual elementos informativos y valorativos (lo que suele ser habitual, habida cuenta que la expresión de pensamientos necesita a menudo apoyarse en la narración de hechos –

como ha sido el caso— y a la inversa) resulte necesario separarlos, y que solo cuando sea imposible hacerlo deba atenderse al elemento preponderante [...]”.

Des de la perspectiva de les dades que la presentadora Helena Garcia Melero i el periodista Genís Sinca aporten sobre el jutge Pablo Llarena, l'Informe d'anàlisi dels continguts les destaca, agrupades, en els àmbits següents: 1) “[...] respecte del seu habitatge [...]”; 2) [...] respecte de la seva trajectòria professional [...]”; 3) “[...] respecte dels trets personals i de caràcter [...]”; i finalment 4) “[...] respecte del seu entorn familiar [...]”.

Vista la naturalesa de les dades, de caràcter divers, l'Informe 21/2018, de 6 d'abril, conclou el següent:

“[...]

- Es fa referència a les poblacions on es troben les dues residències del jutge a Catalunya, sense donar cap dada concreta en relació amb les adreces d'aquests habitatges;
- S'aporten dades sobre la seva trajectòria professional: jutjats dels quals ha estat a càrrec i associacions professionals que ha presidit;
- Es fa referència a l'àmbit professional dels seus progenitors: advocats;
- S'esmenta el nom i el cognom de la seva esposa, associat al càrrec públic que ostenta: directora de l'Escola Judicial;
- Es fa referència a la ubicació d'un òrgan públic: l'Escola Judicial;
- Es destaquen alguns trets de caràcter com a definidors de la personalitat del jutge [...]”.

L'Informe conclou que “[...] En conseqüència, no es detecta cap contingut susceptible de vulnerar la privacitat del personatge al qual es dedica l'espai del programa [...]”.

Segona. Marc normatiu: el dret a la intimitat personal i familiar, i el dret a la llibertat d'informació

Les lletres a i d de l'apartat 1 de l'article 20 de la Constitució espanyola (en endavant, CE) i l'apartat 1 de l'article 18 del mateix text fonamental reconeixen i garanteixen, respectivament, el dret a expressar i difondre lliurement els pensaments, les idees i les opinions mitjançant la paraula, l'escrit o qualsevol altre mitjà de reproducció (llibertat d'expressió); el dret comunicar o rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió (llibertat d'informació); i el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.

El dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, encara que estretament vinculats entre si, com a drets de la personalitat, derivats de la dignitat humana i dirigits a la protecció del patrimoni moral de les persones, són tres drets autònoms als quals s'atorga un tractament diferenciat.

En el cas que s'examina, i d'acord amb la valoració efectuada en l'Informe 21/2018, de 6 d'abril, les dades que s'aporten sobre el jutge Pablo Llarena pertanyen a l'àmbit de la seva privacitat, és a dir, se situen en el marc d'una eventual afectació del seu dret a la intimitat, atès que “[...] aquest dret es vincula a l'esfera més reservada de les persones, a l'àmbit que aquestes sempre preserven de les mirades alienes, aquell que vol mantenir-se ocult als altres per pertànyer a l'esfera més privada (per totes, STC 151/1997, de 29 de setembre).

La Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (en endavant, LPDH) ha desenvolupat, àmpliament, aquests drets fonamentals, tot establint els mecanismes per protegir-los davant qualsevol ingerència o intromissió il·legítima. Això no obstant, com assenyala l'exposició de motius de la llei mateixa, els drets dels subjectes a protegir no es poden considerar absolutament il·limitats, atès que es poden veure sotmesos a restriccions, bé sigui per imperatius d'interès públic o quan una llei n'autoritzi la intromissió (article 8 LPDH).

En matèria audiovisual, vegeu, en un sentit molt similar, l'article 8 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (en endavant, LCA) que garanteix l'exercici legítim dels drets fonamentals a la llibertat d'expressió i d'informació, així com el respecte a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge en el marc de la comunicació audiovisual.

Des del punt de vista del tractament dels drets fonamentals a la llibertat d'expressió i d'informació, aquesta última comprèn la comunicació de fets susceptibles de contrast amb dades objectives, i té com a titulars els membres de la col·lectivitat i els professionals del periodisme (STC 77/2009, de 23 de març); la llibertat d'expressió, en canvi, té un camp d'acció més ampli que la llibertat d'informació, atès que no comprèn la comunicació de fets, sinó l'emissió de judicis, creences, pensaments i opinions de caràcter personal i subjectiu (STC 216/2006, de 3 de juliol).

Vista l'anàlisi del contingut de l'espai en què es “[...] dibuixa un perfil biogràfic de Pablo Llena [...]” i “[...] s'aporten dades sobre Pablo Llena, de caràcter divers [...]”, i atès que es tracta de dades que, amb caràcter general –llevat de les que es refereixen als trets personals i de caràcter– són susceptibles de contrast de forma objectiva, cal situar aquesta anàlisi en l'eventual afectació del dret a la intimitat personal i familiar del jutge Pablo Llena, en relació amb el dret a la llibertat d'informació que resultaria atribuïble al prestador públic de serveis de comunicació audiovisual CCMA.

L'eventual col·lisió entre el dret a la intimitat personal i familiar, i el dret a la llibertat d'informació es resol mitjançant tècniques de ponderació constitucional tenint en compte, sempre, les circumstàncies del cas en concret (STS de 22 de febrer de 2007).

Tercera. La ponderació constitucional i la prevalença del dret a la llibertat d'informació

El recurs de la ponderació ha estat àmpliament analitzat pel TS, per totes, a la Sentència de 22 de novembre de 2010, en els termes següents:

“[...] Cuando se trata de libertad de información, la técnica de ponderación exige valorar, en primer término, el peso en abstracto de los respectivos derechos fundamentales que entran en colisión.

Desde este punto de vista, la ponderación debe respetar la posición prevalente que ostenta el derecho a la libertad de información sobre el derecho al honor, a la intimidad personal y a la propia imagen por resultar esencial como garantía para la formación de una opinión pública libre, indispensable para el pluralismo que exige el principio democrático.

La protecció constitucional de las libertades de informaci3n y expresi3n alcanza un m3ximo nivel cuando la libertad es ejercida por los profesionales de la informaci3n a trav3s del veh3culo institucionalizado de formaci3n de la opini3n p3blica que es la prensa, entendida en su m3s amplia acepci3n.

La t3cnica de ponderaci3n exige valorar, en segundo t3rmino, el peso relativo de los respectivos derechos fundamentales que entran en colisi3n.

Desde esta perspectiva (i) la ponderaci3n debe tener en cuenta si la informaci3n tiene relevancia p3blica o inter3s general en cuanto puede contribuir al debate en una sociedad democr3tica cuando se proyecta sobre personas que desempeñan un cargo p3blico o tienen una personalidad pol3tica y ejercen funciones oficiales [...]; (ii) la libertad de informaci3n para que pueda prevalecer sobre el derecho al honor exige que la informaci3n cumpla el requisito de la veracidad, por la que se entiende el resultado de una razonable diligencia por parte del informador para contrastar la noticia de acuerdo con pautas profesionales, pero este requisito resulta de menor trascendencia cuando se afecta al derecho a la intimidad personal i a la propia imagen; (iii) cuando la difusi3n de datos de car3cter privado afecta no s3lo al personaje a quien corresponde el ejercicio de funciones p3blicas u oficiales, sino tambi3n a terceras personas, debe valorarse en qu3 medida la difusi3n de los datos relativos a 3stas tiene car3cter justificado por raz3n de su car3cter accesorio en relaci3n con el personaje p3blico al que se refiere, la necesidad de su difusi3n para ofrecer la informaci3n de que se trate y la aceptaci3n por el tercero de su relaci3n con la persona afectada como personaje p3blico [...].

Aix3 mateix, cal tenir en compte que l'inter3s p3blic en la difusi3 d'una not3cia es considera impl3cit en qualsevol informaci3 que afecti fets o esdeveniments de rellev3ncia penal (STS de 2 de desembre de 2008), per la qual cosa gaudiran d'aquest car3cter, les informacions que versin sobre la instrucció d'aquesta causa penal.

Dels 3mbits d'an3lisi identificats a l'Informe de l'Àrea de Continguts, se n'assenyalen, en primer lloc, les dades sobre el jutge Pablo Llarena en relaci3 amb les informacions difoses "[...] respecte del seu habitatge [...]". Les dades resulten de la transcripci3 següent:

"[...] **Helena Garcia Melero:** Pablo Llarena, que té casa a Das de Cerdanya i sembla ser que hi està empadronat.

Genís Sinca: Doncs hi ha viscut ni més ni menys que 26 anys. El jutge Llarena, que pot semblar que viu a Madrid, aïllat, amb els tribunals... Doncs no. El jutge Llarena, precisament des de l'any 1992, viu a Catalunya per una qüestió precisament professional.

Genís Sinca: Té casa a Sant Cugat, té aquesta famosa casa a Das [...].

Pel que fa a la informaci3 sobre la casa de Das, l'escriptor i periodista s'hi refereix com a "famosa" en al·lusi3, precisament, a la not3cia difosa el dia abans sobre les pintades al poble de Das –on s'informava que el jutge hi té una casa– fetes per l'organitzaci3 Arran que, per error, va assenyalar una casa que no era la del jutge Llarena. Per tant, es tracta d'una informaci3, 3mpliament difosa, vinculada amb un fet que havia succeït el dia abans de l'emissi3 del programa.

En relaci3 amb l'afirmaci3 que "[...] té casa a Sant Cugat [...]", és oportú, a l'hora de valorar-la, fer refer3ncia a la recent Sent3ncia de 6 de juliol de 2017 de l'Audi3ncia Provincial de Barcelona, a prop3sit d'una eventual afectaci3 al dret a la intimitat d'un

personatge de rellevància pública, en difondre's per part d'un mitjà de comunicació la localitat i les imatges del terreny adquirit per construir i reformar la construcció que constituïa el seu domicili habitual. S'invocava per part del demandant que "[...] desde entonces, gran número de personas y curiosos se apostan alrededor del domicilio actual de DON Alexander, lo que redundo de nuevo en un ataque a la privacidad y a su intimidad personal o familiar, y entraña un evidente peligro y riesgo a su seguridad y a la de su familia [...]". A criteri de l'Audiència Provincial de Barcelona, resulta prevalent el dret a la llibertat d'expressió i d'informació sobre el dret a la intimitat personal i familiar, pels motius següents:

"[...] El examen del peso relativo a ambos derechos en colisión depara las siguientes conclusiones:

- a) El recurrente es una persona famosa.
- b) El interés general de la información deviene del interés que suscita el conocimiento de la vida de personas con notoriedad pública social.
- c) [...]
- d) No se ha acreditado que además de las fotografías publicadas relativas a la vivienda del demandante y de la indicación de que la misma se halla en la población de Castelldefels, se hayan divulgado otros datos referentes a la concreta ubicación del inmueble [...].

En conseqüència, [...], en este caso concreto, atendido el contenido del reportaje y las fotografías que lo acompañan que no incluyen imágenes del interior, ni hechos o imágenes que objetivamente formen parte de la intimidad del actor y su familia, consideramos que la afectación del derecho a la intimidad es muy escaso frente a la protección del derecho a la libertad de información. [...] Del peso relativo de los derechos en colisión, se deduce que no se ha producido intromisión ilegítima en la intimidad del demandante, por lo que prevalece la libertad de información [...]."

En síntesi, més enllà de la identificació de les localitats on el jutge posseeix un habitatge, no s'observa que s'hagin divulgat dades relatives a la seva ubicació concreta o s'hagin difós imatges o s'hagin revelat fets que objectivament formin part de la seva intimitat personal i familiar.

Un segon àmbit d'anàlisi és el que s'identifica com a dades "[...] sobre la seva trajectòria professional: jutjats dels quals ha estat a càrrec i associacions professionals que ha presidit [...]". Es tracta de dades que corresponen a nomenaments i càrrecs que són públics i que hom pot trobar amb facilitat, mitjançant la utilització d'un motor de cerca a Internet, un recurs periodístic que els mitjans de comunicació –i no només– utilitzen de manera habitual a l'hora d'establir el perfil biogràfic de la persona o persones de les quals informen.

En qualsevol cas, com ha assenyalat la STS de 2 de desembre de 2008, citada més amunt, "[...] Cuando el derecho y libertad de información se ejercen sobre ámbitos que pueden afectar la intimidad, es preciso que lo informado sea de interés público, para que su proyección sea legítima, pues sólo entonces puede exigirse a quienes afecta o perturbe que soporten dicha información, en aras precisamente al conocimiento general y difusión de hechos o situaciones que interesan a la comunidad [...]".

En aquest sentit, una informació es considera de rellevància pública o d'interès general “[...] ya por la propia materia o por razón de las personas, esto es, porqué se proyecte sobre personas que ejerzan un cargo público o una profesión de notoriedad o proyección pública, la cual se reconoce en general por razones diversas, no sólo por la actividad política, sino también por la profesión, por la relación con un importante suceso, por la trascendencia económica y por la relación social, entre otras circunstancias [...]”.

D'acord amb aquest raonament, resulta evident la projecció pública i la rellevància social del jutge Pablo Llarena, pel que fa a la professió que desenvolupa i en el marc de les circumstàncies polítiques i socials de la causa que, actualment, instrueix. En aquest context, és lògic valorar i considerar l'interès que suscita entre el públic el coneixement d'aspectes relatius al vessant personal del personatge (“[...] trets personals i de caràcter [...]”), amb el benentès que la informació que s'aporti sigui proporcionada en relació amb la finalitat informativa que es persegueix; en concret, l'adjectivació de la personalitat del jutge Pablo Llarena, amb mots que de manera directa o indirecta es traslladen a la seva esfera professional, com ara “[...] puntillós [...]”, “[...] encaparrat [...]”, “[...] meticulós [...]”, “[...] perepunyetes [...]” o “[...] conservador [...]”, en cap cas poden suposar un descrèdit respecte de la seva trajectòria en l'àmbit judicial, ni un menysteniment de la seva persona, per la qual cosa no serien susceptibles de vulnerar, en aquest cas, el seu dret a l'honor.

Finalment, l'Informe 21/2018, de 6 d'abril, fa referència a les dades que afecten “[...] el seu entorn familiar [...]”, en concret, les següents:

“[...] **Genís Sinca**: “Hi ha un altre fet familiar que una mica ajuda a retratar el personatge Llarena, que és que tota la seva família, començant pels pares, han sigut advocats, són advocats, però la seva dona, la Gema Espinosa, és la directora de l'Escola Judicial”

Francesc Sòria: “Et puc preguntar abans on és l'Escola Judicial? On té la seu?”

Genís Sinca: “A Vallvidrera. De fet, qualsevol jutge que hagi oposat per ser jutge ha de passar dos anys per força a Vallvidrera, per formar-se com a jutge. La dona del Llarena n'és la directora [...]”.

Quan la difusió de la informació afecta terceres persones cal valorar, com ha assenyalat la STS de 22 de novembre de 2010 “[...] en qué medida la difusión de los datos relativos a éstas tiene carácter justificado por razón de su carácter accesorio en relación con el personaje público al que se refiere [...]”.

Vist que el càrrec que ocupa la seva dona és un càrrec públic (el seu nomenament es publica al BOE), vinculat a més al Consell General del Poder Judicial i que s'exerceix en territori català, sembla lògic entendre que es tracta d'una informació justificada pel seu caràcter accessori amb relació a la biografia del jutge Llarena, atès que situa el context del personatge, des del punt de vista del seu coneixement de la realitat catalana. Així mateix, cal assenyalat que aquestes dades són fàcilment accessibles, mitjançant qualsevol cercador d'Internet [...]”.

Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta, per 3 vots a favor, 3 vots en contra amb vot particular i el vot de qualitat del president, el següent

ACORD

1. Constatar que en les informacions emeses en l'espai "Qui és el jutge Llarena" del programa *Tot es mou* de TV3, el 26 de març, no s'ha produït cap vulneració del dret a la intimitat personal i familiar del personatge al qual es fa referència.
2. Notificar aquest Acord a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, SA, i comunicar-lo a les persones que han presentat la queixa.

Barcelona, 4 de maig de 2018

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari